

THAI LẠC CHỖ TRONG Ổ BỤNG (Abdominal Ectopic Pregnancy)

Tờ thông tin này nhằm giúp bạn hiểu được thai lạc chỗ trong ổ bụng là gì, các xét nghiệm cần thực hiện và ý nghĩa của việc chẩn đoán thai lạc chỗ trong ổ bụng đối với bạn, em bé và gia đình bạn.

Thai lạc chỗ trong ổ bụng là gì?

Thai lạc chỗ xảy ra khi trứng đã thụ tinh làm tổ và phát triển bên ngoài khoang niêm mạc tử cung. Phần lớn (>95%) thai lạc chỗ nằm ở ống dẫn trứng, 3-5% nằm ở những vị trí hiếm gặp hơn (đoạn kẽ, sừng tử cung, sẹo mổ lấy thai, cổ tử cung, buồng trứng hoặc ổ bụng). Thai lạc chỗ trong ổ bụng là một dạng thai lạc chỗ cực kỳ hiếm gặp khi phôi làm tổ và phát triển trong khoang bụng.

Thai lạc chỗ trong ổ bụng diễn ra như thế nào?

Trong điều kiện sinh lý bình thường, trứng sau khi thụ tinh sẽ di chuyển từ ống dẫn trứng vào buồng tử cung để làm tổ. Nếu phôi không đến được vị trí bình thường trong khoang nội mạc tử cung sẽ dẫn đến hiện tượng thai lạc chỗ.

Một số giả thuyết được đưa ra nhằm giải thích về tình trạng thai lạc chỗ trong ổ bụng. Quá trình thụ tinh có thể diễn ra phía sau tử cung, nơi tinh trùng và trứng được tìm thấy do dòng chảy của dịch phúc mạc. Các tác giả khác đưa ra giả thuyết về sự di chuyển của phôi từ đường sinh dục nữ đến khoang phúc mạc theo đường bạch huyết dẫn đến thai lạc chỗ trong ổ bụng.

Thai lạc chỗ trong ổ bụng có triệu chứng gì?

Các trường hợp thai lạc chỗ trong ổ bụng có biểu hiện khác nhau. Các triệu chứng không rõ ràng và có thể giống với các triệu chứng của thai lạc chỗ ở vị trí khác. Tuy nhiên, bệnh nhân có thể không có triệu chứng. Các triệu chứng có thể gặp bao gồm:

- Trễ kinh (không có kinh nguyệt) là triệu chứng thường gặp. Trong một số trường hợp, xuất huyết âm đạo bất thường có thể bị nhầm lẫn là hành kinh nên triệu chứng trễ kinh không được phát hiện.
- Đau bụng là một trong những triệu chứng thường gặp và cơn đau khu trú có thể gợi ý vị trí thai lạc chỗ. Thai lạc chỗ trong ổ bụng nếu phát hiện muộn, có thể sờ thấy được các phần của thai nhi ngay dưới thành bụng.
- Xuất huyết âm đạo là một dấu hiệu phổ biến. Thường xuất huyết lượng ít nhưng có thể kéo dài và không liên tục.
- Một số phụ nữ có thể có các triệu chứng về đường tiêu hóa (ví dụ buồn nôn và nôn), do đó trên lâm sàng thường được chẩn đoán là viêm dạ dày ruột mà không nghĩ đến thai lạc chỗ.

Thai lạc chỗ trong ổ bụng được chẩn đoán như thế nào?

Thăm khám vùng chậu giúp xác định vị trí đau, phản ứng thành bụng hoặc phát hiện một khối ở vùng chậu, tuy nhiên thăm khám lâm sàng không thể chẩn đoán chính xác thai lạc chỗ. Nếu thử thai và cho kết quả dương tính nghĩa là bệnh nhân có thai, nhưng không xác định được vị trí của thai nằm trong hay ngoài tử cung.

Bệnh nhân có thể được yêu cầu làm xét nghiệm máu (xét nghiệm human chorionic gonadotropin – β -hCG) để xác định tình trạng mang thai. Nồng độ hormone β -hCG này tăng lên trong thời kỳ mang thai. Sự gia tăng dưới mức tối ưu của β -hCG trong nhiều ngày có thể gợi ý thai lạc chỗ nhưng không giúp xác định vị trí của thai có trong ổ bụng hay không. Xét nghiệm này có thể được lặp lại vài ngày một lần cho đến khi siêu âm có thể xác định chẩn đoán hoặc loại trừ thai lạc chỗ..

Siêu âm qua đường âm đạo là phương pháp được lựa chọn để chẩn đoán thai lạc chỗ. Với phương pháp siêu âm này, một đầu dò được đặt vào âm đạo của bệnh nhân. Siêu âm đường âm đạo cho phép bác sĩ nhìn thấy chính xác vị trí của túi thai. Trường hợp siêu âm đường âm đạo không xác định được vị trí túi thai, cần thực hiện siêu âm chi

tiết hơn qua đường bụng để tìm những vị trí hiếm gặp. Nếu vẫn chưa xác định được vị trí túi thai, có thể chụp cộng hưởng từ để chẩn đoán thai trong ổ bụng.

Bạn cần theo dõi những gì?

Thai lạc chỗ trong ổ bụng không thể phát triển bình thường. Nếu không được điều trị, trứng sau khi thụ tinh sẽ tiếp tục phát triển và có thể vỡ, gây chảy máu đe dọa tính mạng. Các triệu chứng của biến chứng chảy máu đe dọa tính mạng bao gồm đau bụng hoặc đau vùng chậu dữ dội, ngất xỉu và sốc. Do đó, nếu đau bụng dữ dội hoặc có bất kỳ triệu chứng nguy hiểm nào khác, bạn nên đến phòng cấp cứu gần nhất ngay lập tức.

Các phương pháp điều trị bao gồm những gì?

Trứng sau khi thụ tinh không thể phát triển bình thường bên ngoài tử cung. Để ngăn ngừa các biến chứng nguy hiểm đến tính mạng, thai lạc chỗ trong ổ bụng cần được loại bỏ hoặc kết thúc thai kỳ. Tùy thuộc vào các triệu chứng khi thai lạc chỗ trong ổ bụng được chẩn đoán, các phương pháp điều trị bao gồm điều trị nội khoa bằng thuốc, phẫu thuật nội soi (còn được gọi là phẫu thuật đóng hay phẫu thuật “keyhole”) hoặc phẫu thuật mở bụng. Điều trị bằng thuốc ít xâm lấn hơn can thiệp phẫu thuật, nhưng yêu cầu phải theo dõi liên tục nồng độ hCG trong máu và siêu âm kiểm tra.

Các yếu tố nguy cơ của thai lạc chỗ trong ổ bụng là gì?

Các yếu tố nguy cơ của thai lạc chỗ trong ổ bụng tương tự như các yếu tố nguy cơ đã được mô tả đối với thai lạc chỗ ở vị trí khác: tiền sử mang thai lạc chỗ, phẫu thuật/vỡ ống dẫn trứng, lạc nội mạc tử cung và viêm vùng chậu. Không có yếu tố nguy cơ cụ thể nào đặc biệt liên quan đến thai lạc chỗ trong ổ bụng

Thai lạc chỗ trong ổ bụng có tái diễn không?

Không có phương pháp cụ thể nhằm ngăn ngừa thai lạc chỗ trong ổ bụng, tuy nhiên có một số biện pháp giúp giảm nguy cơ bao gồm: dự phòng các bệnh lây truyền qua đường tình dục làm giảm nguy cơ viêm vùng chậu, là yếu tố nguy cơ mang thai ngoài tử cung; ngừng hút thuốc nếu đang có ý định mang thai cũng có thể làm giảm nguy cơ thai lạc chỗ.

Tôi nên hỏi những câu hỏi nào khác?

- Lần tái khám tiếp theo của tôi là khi nào?
- Cơ hội để tôi có một thai kỳ khỏe mạnh trong tương lai là bao nhiêu?
- Khi nào tôi nên mang thai lần nữa?
- Tôi có cần thực hiện biện pháp phòng ngừa đặc biệt nào nếu mang thai lần nữa không?
- Tôi có thể liên hệ với số điện thoại nào nếu có thêm câu hỏi?

Cập nhật lần cuối vào tháng 7 năm 2022